

***Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie miasta Ciechocinka
za rok 2018***

1 Wprowadzenie

1.1 Cel i zakres sporządzonej Analizy

„Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Ciechocinka za rok 2018” stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Ciechocinka, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejszy dokument zawiera analizę możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, a także analizę potrzeb inwestycyjnych i kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza ma za zadanie również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania. Analiza ma na celu pozyskanie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy.

W myśl ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz.U.2019.701tj.), odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. W tekście ww. ustawy dodaje się ponadto, że zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynnościom przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych takich, jak: obiekty użyteczności publicznej (szpitale, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, targowiska, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych i terenów zieleni miejskiej.

Analizę stanu gospodarki odpadami sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2018.1454 ze zm.).

1.2 Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami

Jako podstawę opracowania Analizy przyjęto następujące dokumenty o charakterze strategicznym:

- *Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028*
- *Krajowy plan gospodarki odpadami 2022* przyjęty przez Rady Ministrów uchwałą nr 88 z dnia 1 lipca 2016 r.
a także ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami,
- *ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach* (Dz.U. 2019.701 tj.),
- *ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz.U.2018.1454 t.j. ze zm.)

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz.U.2012.676),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U.2012. 645),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi (Dz.U.2018.1627),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz.U.2012.1052),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz.U.2019.1819),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.2014.1923);

obowiązujące uchwały Rady Miejskiej w Ciechocinku w zakresie gospodarki odpadami:

- Uchwała nr Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 4 marca 2019 r. – w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty.
- Uchwała Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 3 grudnia 2012 r. – w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 3 grudnia 2012 r. – w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała Rady Miejskiej Ciechocinka z dnia 25 marca 2013 r. – w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek.

2. Analiza stanu gospodarki odpadami

Zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie (Dz.U.2018.1454 t.j. ze zm.), od 1 lipca 2013 r. wprowadzony został nowy system gospodarki odpadami, w którym gminy zobowiązane zostały do objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości z jej terenu zorganizowanym systemem gospodarki odpadami. Zadaniem gmin było utworzenie warunków do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewnienie wykonania tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Celem wprowadzenia nowego systemu było umożliwienie realizacji następujących celów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, przyjętych w „Wojewódzkim planie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie województwa kujawsko - pomorskiego”:

- Gospodarowanie odpadami w oparciu o regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów,

- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska,
- Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji i w konsekwencji ograniczenie składowania tych odpadów,
- Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie kompleksowych i racjonalnych metod gospodarowania odpadami.

Od 1 lipca 2013 r. odbiór odpadów komunalnych na terenie miasta z nieruchomości zamieszkałych prowadzi Komunalne Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „EKOCIECH” Spółka z o.o. w Ciechocinku natomiast z nieruchomości nie zamieszkałych odbiór odpadów komunalnych prowadziły firmy:

- Komunalne Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „EKOCIECH” Spółka z o.o. w Ciechocinku ul. Wojska Polskiego 33

- Z.G.K. GRONEKO Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością „Mikorzyn 19, 87-732 Lubanie

- PUP EKOSKŁAD Sp. z o.o., ul. Polna 87, 87-710 Służewo

Opłata miesięczna w roku 2018 za odbiór odpadów dla tych właścicieli, którzy prowadzą selektywną zbiórkę jest niższa i wynosi 11 zł od osoby, a dla mieszkańców nie prowadzących selektywnej zbiórki opłata ta wynosi 20 zł.

W zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbierane są powstałe w nieruchomości zamieszkałych następujące frakcje: szkło, papier, tworzywa sztuczne, metale, odpady wielomateriałowe (np. opakowania po mleku, sokach) oraz odpady ulegające biodegradacji, odpady wielkogabarytowe, meble itp. zebrane w sposób selektywny określony w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek.

Odpady komunalne zmieszane powstałe na nieruchomości zamieszkałej przez mieszkańców, w zabudowie jednorodzinnej, w zamian za uiszczoną opłatę, odbierane są od właściciela nieruchomości raz na dwa tygodnie.

Odpady komunalne segregowane powstałe na nieruchomości zamieszkałej przez mieszkańców, w zabudowie jednorodzinnej, w zamian za uiszczoną opłatę, odbierane są od właściciela nieruchomości raz w miesiącu, z wyłączeniem odpadów zielonych i bioodpadów.

Odpady komunalne powstałe na nieruchomości zamieszkałej przez mieszkańców, w zabudowie wielorodzinnej, zebrane w sposób określony w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek, w zamian za uiszczoną opłatę, odbierane są od właściciela nieruchomości dwa razy w tygodniu, .

Odpady zielone, bioodpady zebrane w sposób selektywny określony w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek, odbierane są od właściciela nieruchomości z częstotliwością:

- a) w okresie od 1 kwietnia do 31 października nie rzadziej niż jeden raz w tygodniu,
- b) w okresie od 1 listopada do 31 marca nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie

Odpady komunalne wielkogabarytowe, meble itp. zebrane w sposób selektywny określony w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej

Ciechocinek, powstałe na nieruchomości zamieszkaney przez mieszkańców, w zamian za uiszczoną opłatę, odbierane są od właściciela nieruchomości dwa razy w roku, zgodnie z harmonogramem i terminach ustalonych w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek.

Odpady od podmiotów gospodarczych są odbierane na podstawie indywidualnych umów między podmiotem gospodarczym będącym wytwórcą odpadów a firmą zbierającą odpady.

Gmina nie przejęła obowiązku odbioru odpadów komunalnych od nieruchomości niezamieszkałych.

Gmina organizując system gospodarowania odpadami jest zobowiązana do 31 grudnia 2020 r. osiągnąć poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych:

- papieru, metali, tworzyw sztucznych, i szkła wynoszący co najmniej 50 % wagowo,
- odpadów innych niż niebezpieczne, budowlanych i rozbiórkowych co najmniej 70 % wagowo.

Zgodnie z głównymi założeniami nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

- zmieszane odpady komunalne,
- odpady zielone (z pielęgnacji terenów zielonych oraz targowisk),
- pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych przeznaczone do składowania (z selektywnej zbiórki),

należy kierować do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK). Powyższe odpady powinny zostać zagospodarowane w regionie gospodarki odpadami .

Podstawowe wymagania w zakresie utrzymania porządku i czystości na terenie nieruchomości i na terenach służących do użytku publicznego, obowiązujące w roku 2018, zapisane zostały w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Ciechocinek..

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Ciechocinek ustalono sposób selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie miasta:

- „u źródła” - bezpośrednio na terenie nieruchomości;
- w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych wiążą się z ich zagospodarowaniem w instalacjach do odzysku odpadów, m. in. w instalacjach mechaniczno – biologicznych przetwarzania odpadów komunalnych lub w instalacjach unieszkodliwiania (głównie składowiska odpadów).

Zgodnie z zawartą umową przetargową odpady komunalne zmieszane przekazywane są do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Służewie.

Zebrane selektywnie odpady przekazywane są następującym podmiotom:

1. RIPOK w Służewie, ul Polna 87, 87-700 Aleksandrów Kujawski;
2. ELANA PET Sp. z o.o., ul. Curie Skłodowskiej 73, 87-100 Toruń;

3. Handlowo Wytwórcza Spółdzielnia Pracy „Złomeks” ul. Dwernickiego 17, 87-100 Toruń;
4. Recykling Krynicki S.A. ul. Iwaszkiewicza 87, 10-089 Olsztyn;
5. „TPO” Spółka z o.o., ul. Mińska 2, 94-029 Łódź;
6. Terra Recykling Sp. z o.o., ul. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki.

Łączna masa odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w 2018 r. z terenu Miasta Ciechocinka wynosiła 5 731,84 Mg.

Gmina Miejska Ciechocinek realizuje obowiązek wdrożenia systemu gospodarki odpadami komunalnymi, którego celem jest m.in. implementowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i kierowanych na składowiska odpadów, jak również zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie. Do realizacji powyższych zadań zobowiązuje gminę art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. (Dz.U.2018.1454 t.j.) oraz akty wykonawcze do ustawy.

2.1 Wskaźniki odzysku przewidziane do osiągnięcia

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów, dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. wynosi dla 2018 r. 40% i zmniejsza się nadal aż do 35% w roku 2020.

Tabela 1 Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (załącznik do ww. rozporządzenia)

	2012 r.	16 lipca 2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	16 lipca 2020 r.
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	75	50	50	50	45	45	40	40	35

Stopień redukcji składowanych odpadów ulegających biodegradacji w Gminie Miejskiej Ciechocinek

- 2018 - 00,00 %
- 2017 - 00,00 %
- 2016 - 00,00 %
- 2015 - 10,83 %
- 2014 - 10,69 %
- 2013 - 47,69 %
- 2012 - 107,28 %

Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, poziomy te wynoszą w roku 2018 odpowiednio:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – 30%,
- inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – 50%.

Poziomy przewidziane do osiągnięcia w poszczególnych latach w ww. Rozporządzeniu przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2 Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (załącznik do ww. rozporządzenia)

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło ¹⁾	10	12	14	16	18	20	30	40	50

¹⁾ Poziomy liczone łącznie dla wszystkich podanych frakcji odpadów komunalnych

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali i tworzyw sztucznych dla Gminy Miejskiej Ciechocinek

- 2018 - 41,14 %
- 2017 - 64,72 %
- 2016 - 42,06 %
- 2015 - 49,70 %
- 2014 - 56,46 %
- 2013 - 26,38 %
- 2012 - 18,86 %

Tabela 3 Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (załącznik do ww. rozporządzenia)

	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Inneniż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku dla odpadów budowlanych i rozbiórkowych w Gminie Miejskiej Ciechocinek

- 2018 - 100,00 %
- 2017 - 96,69 %
- 2016 - 98,99 %
- 2015 - 100,00 %
- 2014 - 100,00 %
- 2013 - 77,40 %
- 2012 - 100,00 %

Na terenie miasta funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ulicy Wojska Wolskiego 33 na terenie Komunalnego Przedsiębiorstwa Użyteczności Publicznej „EKOCIECH”, który powstał 1 lipca 2013, w celu wywiązania się z ustawowego obowiązku utworzenia przez gminę, w ramach zadań własnych, punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 3 pkt 2 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach). Punkt przyjmuje odpady w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a więc bezpłatnie. Właściciele nieruchomości samodzielnie (w ramach własnego transportu) dostarczają do PSZOK i rozładują selektywnie zebrane odpady komunalne pod kontrolą pracownika PSZOK, który wskazuje miejsce ich zbierania.

Punkt czynny jest od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰ – 17⁰⁰

W PSZOK przyjmowane są odpady powstające wyłącznie w gospodarstwach domowych na terenie Miasta Ciechocinek takie jak:

- papier i tektura - np. gazety, książki, zeszyty, kartony, torby papierowe itp.
- Metale - np. puszki aluminiowe
- tworzywa sztuczne - np. plastikowe butelki po napojach, torby foliowe, folia itp.
- opakowania wielomateriałowe - np. opakowania po mleku, napojach, mrożonkach,
- szkło - np. słoiki, butelki,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji - np. trawa, gałęzie,
- odpady zielone - np. resztki żywności, obierki z warzyw i owoców,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe - np. kanapy, okna, wanny,
- przeterminowane leki,
- chemikalia - np. lakiery,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny np. monitory, telewizory, komputery itp.
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe.

2.2 Potrzeby inwestycyjne

W 2018 roku nie zrealizowano żadnych zadań inwestycyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2.3 Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Koszty poniesione w 2018 r. w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych oraz obsługi PSZOK wyniosły 1.555.085,41 zł.

2.4 Liczba mieszkańców

Liczba zameldowanych mieszkańców na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 10 025 osób.

Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami (którzy zostali ujęci w deklaracjach i którzy odprowadzają opłatę) w 2018 r. wynosiła 8303 osób.

Powyższy wskaźnik może być obarczony błędem wynikającym z przyczyn niezależnych. Miasto Ciechocinek charakteryzuje się bowiem znaczną migracją ludności na pobyt czasowy (okres studiów, poszukiwanie pracy). W związku z tym, osoby takie mogły nie zostać ujęte w deklaracjach o stawkach opłat, w związku z czym nie są objęte obowiązkiem dokonywania opłaty. Inny problem związany jest z trudnością oszacowania rzeczywistej liczby mieszkańców osiedli administrowanych przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe. W wielorodzinnych blokach mieszkaniowych to zarządca budynku (spółdzielnia mieszkaniowa) jest odpowiedzialny za deklaracje liczby ludności i wybór stawki. Szacunki spółdzielni mogą być obarczone błędem.

3. Podsumowanie

System gospodarowania odpadami Miasta Ciechocinek w 2018 r. charakteryzował się prawidłowym funkcjonowaniem i dobrą organizacją, o czym świadczą osiągnięte w 2018 r.

wymagane poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i kierowanych na składowiska odpadów, jak również zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie.

W 2018 r. poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji trafiających na składowisko wyniósł 0 % (wymagane 40 %). Natomiast poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych wyniósł 41,14 % przy 30 % wymaganych w 2018 r. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 100,00 % przy 50 % wymaganych w 2018 r.

W celu utrzymania lub zwiększania wskaźników odzysku i recyklingu zebranych odpadów niezbędne jest ciągłe sprawne zarządzanie i doskonalenie systemu zbierania odpadów, utrzymanie wysokiego odsetka mieszkańców objętych systemem, kontynuacja edukacji ekologicznej, egzekwowanie opłat. Przy spełnieniu tych warunków można spodziewać się, że udział odpadów selektywnie zbieranych i odzyskiwanych będzie sukcesywnie wzrastał w kolejnych latach.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów Gmina Miejska Ciechocinek od 1 stycznia 2018 roku wprowadziła ujednolicenie systemu selektywnej zbiórki odpadów w gminie z podziałem na 5 frakcji w zabudowie wielorodzinnej.

Sporządził:
Michał Szczepanowski